

2008

2009

Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk
Prix International Roi Baudouin pour le Développement
Internationaler König Baudouin Preis für Entwicklung
King Baudouin International Development Prize
Premio Internacional Rey Balduino para el Desarrollo

Uitreiking van de
Internationale Koning Boudewijnprijs voor
Ontwikkelingswerk **2008-2009**
aan

Het radiopersagentschap KBR68H
(Indonesië),

«voor zijn bijdrage aan een duurzame ontwikkeling gebaseerd op de versterking van de democratie, van de verdraagzaamheid en van de inspraak voor de burgers, door de productie en verspreiding van kwaliteitsinformatie via een netwerk van plaatselijke radiostations, en de bevordering van beroepsethiek in de media»

- Programma** van de Uitreiking van de Prijs
- Aankomst van de Koninklijke Familie
 - Toespraak door Baron Piot, Voorzitter van de Koning Boudewijnstichting
 - Uitreiking van de Prijs aan de heer Santoso, Directeur van KBR68H
 - Videoreportage over de activiteiten van KBR68H
 - 'Media en ontwikkeling' een discussie gemoderd door Wim De Vilder, journalist bij de VRT
 - Slotwoord door de heer Santoso
 - Receptie

2008-2009

De Laureaat

Het radiopersagentschap KBR68H | (Indonesië)

Het radiopersagentschap KBR68H (www.kbr68h.com) werd opgericht in 1999, op een moment dat Indonesië de eerste stappen naar democratie zette. Er bestond toen al vijf jaar een groep van mensen uit de media en pro-democratie activisten, de Utan Kayu Community, die een onafhankelijke informatieverspreiding nastreefde, in een maatschappij waarin de censuur regel was.

De val van het autoritaire regime van Soeharto opende ongekende perspectieven op het vlak van de vrijheid, in het bijzonder de persvrijheid. De Utan Kayu Community speelde hier meteen op in en stichtte KBR68H, een radiopersagentschap dat informatie levert aan een netwerk van honderden plaatselijke radiostations over het hele land.

In enkele jaren tijd evolueerde KBR68H van een kleine groep personen zonder enige ervaring naar een gerespecteerde professionele organisatie, die betrouwbare informatie levert aan tientallen miljoenen Indonesiërs in de hele archipel, en aan nog vele miljoenen mensen in heel Azië.

De creatie en de ontwikkeling van de activiteiten van KBR68H sluiten aan bij de recente veranderingen in de Indonesische samenleving en de veranderde opvatting over de rol van de media in het ontwikkelingsproces.

Het verband dat zo ontstaat tussen democratie en ontwikkelingsdynamiek beantwoordt aan een van de belangrijkste uitdagingen van deze tijd, zoals ook blijkt uit de duidelijke evolutie in de keuze van de opeenvolgende laureaten van de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk.

De overgang naar de democratie bevorderen en de democratie versterken

KBR68H is een in Djakarta gevestigd radiopersagentschap. Het levert dagelijks ongeveer 8 uur onafhankelijke informatie en educatieve programma's aan 630 aangesloten radio's, die verspreid zijn over heel Indonesië en tien andere Aziatische landen. KBR68H produceert onder meer buitengewoon succesvolle, interactieve praatprogramma's rond thema's zoals religieuze verdraagzaamheid, mensenrechten en het milieu.

De filosofie van zijn activiteiten en zijn sociale impact maken van het radiopersagentschap KBR68H een uitgelezen laureaat voor de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk.

Zijn belangrijkste doelstelling is de bevordering van de overgang naar de democratie en de versterking van die democratie, door juiste informatie over de ontwikkelingen in Indonesië te verspreiden. Op die manier bevordert het de participatie van de burgers, dankzij een betere kennis van de problematiek, van de uitdagingen en de verschillende standpunten. Dit draagt ertoe bij dat burgers beter op de hoogte zijn van de werking van de maatschappij, en dus ook beter in staat zijn om er een rol in te spelen. De eerste personen die voordeel halen uit deze aanpak zijn de mensen die traditiegetrouw geen toegang hebben tot informatie.

Doelstellingen hebben is mooi, maar resultaten behalen is nog iets heel anders. Alle verzamelde informatie toont aan dat dit project daadwerkelijk bijdraagt tot de vorming van een onafhankelijke publieke opinie, tot participatie van de burgers, tot religieuze verdraagzaamheid, tot het versterken van de banden tussen afgelegen regio's van het land en tot de ontsluiting van de meest afgelegen gebieden.

Op die manier wordt het publiek democratische waarden bijgebracht, in de breedst mogelijke betekenis. KBR68H draagt bijvoorbeeld bij tot de strijd tegen plaatselijke corruptie, door de burgers te informeren over de feiten en hun rechten.

Het engagement van KBR68H lijkt des te relevanter omdat Indonesië in de voorbije jaren regelmatig te kampen heeft gehad met ernstige religieuze spanningen (gewelddadige incidenten tussen moslims en christenen, met name op de Molukken) en met gewapende afscheidingsbewegingen (in Aceh, op het eiland Sumatra, tot in 2004). De meeste interreligieuze en etnische conflicten blijven ook vandaag nog sluimeren.

Daarnaast heeft KBR68H, als reactie op het gebrek aan een kwalitatief hoogstaande journalistiekopleiding in Indonesië, een niet-gouvernementele organisatie (ngo) opgezet, de Indonesian Association for Media Development (PPMN).

Deze organisatie wijdt zich aan de bevordering van het professionalisme van de media. Het agentschap meent immers dat een professionele werking van de media van levensbelang is voor haar onafhankelijkheid, geloofwaardigheid en maatschappelijke impact.

Ze vormt bovendien een – zij het niet altijd absolute – bescherming tegen inbreuken op de persvrijheid.

Nieuwsuitzendingen en educatieve en interactieve programma's

De hoofdactiviteit van KBR68H is de productie van nieuwsuitzendingen en educatieve en interactieve programma's rond uiteenlopende thema's, die verband houden met het maatschappelijke leven, met ontwikkeling, democratie en participatie van de burgers: verkiezingen, mensenrechten, religieuze verdraagzaamheid, gender, gezondheid, opvoeding,

decentralisatie, regionale uitdagingen, ... Er wordt speciale aandacht besteed aan uitzendingen over de meest afgelegen regio's van het land, die historisch gezien de minste aandacht gekregen hebben en bijgevolg ook het minst hebben kunnen profiteren van de ontwikkeling.

Deze uitzendingen en programma's leggen de nadruk op enerzijds onderzoeksjournalistiek, die in Indonesië nog in haar kinderschoenen staat, en anderzijds de participatie van de luisteraars. De combinatie van deze twee benaderingen dwingt de overheid er steeds vaker toe om informatie te geven en rekenschap af te leggen over haar optreden. De uitzendingen worden momenteel via internet en satelliet verdeeld over een netwerk van 630 radiostations in Indonesië en Azië. Hierbij selecteert elk station de programma's, die het meest relevant en interessant zijn voor zijn luisteraars. Het totale luisterpubliek in Indonesië wordt op 18 miljoen geschat, maar er zijn meer indirecte begunstigen wanneer men rekening houdt met de weerslag in termen van verandering op de Indonesische samenleving.

KBR68H is het eerste interactieve medium van dit type in de geschiedenis van Indonesië. De keuze voor radio ligt trouwens voor de hand. Men wil immers een zo groot mogelijk deel van de 240 miljoen inwoners van het land bereiken, die verspreid leven op een archipel van meer dan 17.000 eilanden, waarvan er zo'n 6.000 bewoond zijn.

Een onafhankelijke programmering

KBR68H gaat prat op zijn politieke en economische onafhankelijkheid. Journalistieke onafhankelijkheid betekent echter niet dat zij geen waarden hebben. Het persagentschap zet zich in voor geteisterde

bevolkingsgroepen, de strijd tegen de corruptie en de bevordering van verdraagzaamheid, pluralisme en elementaire mensenrechten. Op die manier vergemakkelijkt het de overgang van Indonesië naar de democratie.

KBR68H beschikt ook over zijn eigen radiostation: *Green Radio* (www.greenradio.fm), dat in Djakarta gevestigd is en zich vooral op de milieuproblematiek richt. Indonesië, het land met de op een na rijkste biodiversiteit van de planeet, heeft immers geen gebrek aan ecologische uitdagingen. Green Radio tracht zijn luisteraars bewust te maken van de problemen waarmee het land geconfronteerd wordt, maar ook van de bestaande middelen om die problemen te overwinnen.

Steun aan alle media van het land

KBR68H werkt mee aan de verbetering van alle media van het land. Het heeft een aantal initiatieven opgezet die daartoe kunnen bijdragen. Enerzijds levert het materiële en technische steun aan radiostations in gebieden die geteisterd werden door natuurlijke en door de mens veroorzaakte rampen. Dat gebeurde bijvoorbeeld na de tsunami van december 2004, toen KBR68H samen met zijn partners in de verwoeste provincie Aceh de radiostations weer opbouwde. Op die manier bood het de bevolking een essentieel middel voor de verspreiding van informatie, op een moment dat alle communicatiemiddelen volledig vernietigd waren.

KBR68H en PPMN, de non-profitorganisatie die het hielp oprichten, hebben ook een programma opgezet om nieuwe radiostations op te starten in afgelegen delen van Indonesië, met name in Oost-Indonesië. Zo krijgen ook de minst ontwikkelde regio's van het land toegang tot noodzakelijke informatiebronnen.

Anderzijds is KBR68H ook een vooraanstaande organisator van media-opleidingen. Samen met PPMN hebben zij meer dan 3.200 journalisten, technici, presentatoren en radiomanagers opgeleid, om zo het professionalisme van de mediasector te bevorderen.

Een impact buiten Indonesië

De activiteiten van KBR68H hebben ook buiten Indonesië een impact. Enerzijds heeft het voorbeeld van KBR68H anderen aangezet om een gelijkaardige radio netwerk op te richten in buurlanden met een broze democratie, zoals Nepal en Pakistan. Anderzijds produceert KBR68H sinds 2003 een radioprogramma, *Asia Calling*, dat wekelijks de actualiteit in de regio behandelt. Dit programma is het enige in zijn soort dat in Azië geproduceerd wordt, over Azië en gemaakt door Aziaten. Het wordt vandaag door 240 radiostations in 11 landen en 9 plaatselijke talen uitgezonden, van Afghanistan tot Australië. *Asia Calling* biedt zijn miljoenen luisteraars een uniek inzicht in de cruciale kwesties waarmee de regio geconfronteerd wordt, en hoe deze het leven van gewone burgers beïnvloeden. (www.asiacalling.kbr68h.com)

De media – Onmisbare actoren in het ontwikkelingsproces

De rol van de media in de ontwikkeling leek lange tijd beperkt tot die van een vector voor het ontwikkelingsbeleid of een hulpmiddel voor allerlei bewustmakingscampagnes.

Beetje bij beetje is deze visie echter veranderd. De uitbreiding van het begrip 'ontwikkeling', dat voortaan ook het streven omvat naar democratie en de participatie van de bevolking in de beslissingen die haar aanbelangen, heeft daartoe bijgedragen. De beschikbaarheid van juiste informatie draagt bij tot

de vorming van een goed geïnformeerde publieke opinie, tot de strijd tegen corruptie en de versterking van de democratie. Dankzij informatie over de sociale dynamiek kunnen de burgers de evolutie van hun samenleving begrijpen en ze - in het beste geval - beïnvloeden. De media worden dus beschouwd als onmisbare actoren in het ontwikkelingsproces, in de brede betekenis van het woord.

In Indonesië vervult KBR68H een gelijkaardige rol. Iets meer dan tien jaar nadat het land de eerste stappen naar democratie zette, is dit radiopersagentschap een uniek medium dat niet alleen informatie verspreidt naar enkele van de meest afgelegen delen van het land, maar ook mensen uit alle lagen van de bevolking en ongeacht hun woonplaats de mogelijkheid biedt om deel te nemen aan debatten over de democratische ontwikkeling van Indonesië. Op die manier maakt KBR68H burgers duidelijk hoe belangrijk het is om elementaire vrijheden te stimuleren en te beschermen, om zo de democratische toekomst van Indonesië te vrijwaren.

De kandidatuur van KBR68H voor de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk werd voorgesteld door Tessa Piper, Programme Director for Indonesia, Media Development Loan Fund (VS).

Utan Kayu:
hoofdzetel van het radionetwerk KBR68H
te Jakarta.

Een jonge vrijwilliger presenteert
een radio-uitzending op 'radio Antero',
in de regio Aceh, die in december 2004
door de tsunami getroffen werd.

Op het eiland Sumba luisteren
dorpsbewoners naar de nieuwste
radiozender, 'radio Gogali',
die in februari 2009 door KBR68H
opgericht werd.

In een traditioneel huis op Sumba
luistert een familie naar de radio.

De Vorige Laureaten

20 06 07

20 04 05

20 02 03

Front Line, De Internationale Stichting voor de Bescherming van de Verdedigers van de Rechten van de Mens | Ierland

voor de doeltreffendheid van haar inspanningen om het isolement te doorbreken van mensenrechtenverdedigers overal in de wereld, voor de ondersteuning en bescherming die zij hen biedt, en voor haar aanhoudende pleidooi voor een internationaal draagvlak voor de mensenrechten, een essentiële voorwaarde voor ontwikkeling.

Ousmane Sy | Mali

voor zijn krachtige visie en moedige ideeën over governance in Afrika, en voor zijn originele acties in Mali, waar hij door een participatieve decentralisatie en de organisatie van transparante verkiezingen een kader heeft opgezet dat een beter bestuur en een verhoogde stabiliteit stimuleert, twee essentiële voorwaarden voor ontwikkeling.

Fairtrade Labelling Organizations International en zijn leden | FLO |

secretariaat in Bonn | **Duitsland**

voor hun pioniersacties die benadeelde producenten en arbeiders uit het Zuiden de kans geven om rechtstreeks en aan eerlijke handelsvoorwaarden deel te nemen aan de internationale handel, door een systeem van certificatie, steun aan de producent, marktontwikkeling en informatie naar consumenten.

00

20

Fundecor | Fundación para el Desarrollo de la Cordillera Volcánica Central | Costa Rica

voor haar innovatieve aanpak inzake milieubehoud, die economische, ecologische en sociale waarden verenigt in een realistische visie van duurzame ontwikkeling, ten voordele van zowel het land en zijn inwoners, als van de hele wereldbevolking.

98

20

De Commissie Mensenrechten van Pakistan

voorzeten door Mevr. Asma Jahangir | **Pakistan**
voor haar inzet om de rechtsstaat te doen respecteren, als voorwaarde voor verdere ontwikkeling van de burgersamenleving, en voor haar bijdrage tot een globale kijk op ontwikkeling, met respect voor de waardigheid van elk individu, vooral dan van de meest kwetsbaren: vrouwen en kinderen.

96

19

De Beweging van Boeren zonder Grond | Brazilië

voor haar belangrijke rol in het teweegbrengen van de landhervorming in Brazilië, die ertoe bijdraagt de meest kansarmen onder de Brazilianen, door het ter beschikking stellen van grond, er weer bovenop te helpen, een nieuw levensdoel en een herwonnen waardigheid te bieden.

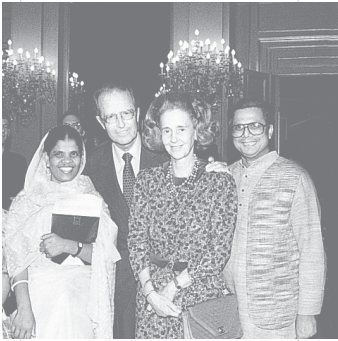

94

19

The Aids Support Organization | TASO | Oeganda

voor haar voorbeeld van solidariteit en haar hefboomfunctie inzake gemeenschapontwikkeling, vooral op het vlak van aidspreventie en de begeleiding van aidspatiënten en hun families in Oeganda.

19 92

De Grameen Bank | Bangladesh

voor de erkenning van de rol van de vrouw in het ontwikkelingsproces, en de originaliteit van het systeem van kredietverlening dat bijdraagt tot de verbetering van de sociale en materiële levensomstandigheden van de plattelandsvrouwen en hun gezinnen.

19 90

De Kagiso Trust | Zuid-Afrika

voor zijn bijdrage tot de ontwikkeling, het onderwijs en de verbetering van de levensomstandigheden van de minder begunstigde bevolkingsgroepen van zijn land. Geweldloosheid, eerbiediging van de mensenrechten en multiraciale samenwerking: drie uitdrukkingen waarmee de doeleinden en de activiteit van Kagiso Trust (Stichting van de Vrede) kunnen worden samengevat.

19 88

The Indian Council of Agricultural Research | India

voor zijn aanhoudende inspanningen met het oog op de vorming van de landbouwers, waarbij de overdracht van aangepaste technologie centraal staat.

19 86

The International Foundation for Science | Zweden

voor de originaliteit en de doeltreffendheid van een actie die beoogt in de Derde Wereld een netwerk te ondersteunen van jonge vorsers die zich actief inzetten voor de ontwikkeling van hun land, meer bepaald op het vlak van de voedselbronnen.

84

19

Dr. Walter Plowright | Groot-Brittanië

voor zijn wetenschappelijke loopbaan die heeft geleid tot de ontwikkeling van een vaccin tegen de runderpest, dat het mogelijk moet maken deze plaag te verdrijven en zodoende de levensvoorwaarden van de bevolking van de Derde Wereld te verbeteren.

82

19

Dr. A.T. Ariyaratne | Sri Lanka

voorzitter van de Sarvodaya Shramadana-beweging, voor zijn buitengewone actie die tot doel heeft de lokale gemeenschappen ertoe aan te zetten hun ontwikkeling in eigen handen te nemen.

80

19

Paulo Freire | Brazilië

voor zijn bijdrage tot de pedagogie van de alfabetisering.

80

19

**The Consultative Group on International
Agricultural Research** | (C.G.I.A.R.)

voor haar bijdrage tot de kwantitatieve en kwalitatieve verbetering van de voedselproductie in de wereld.

Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk
Prix International Roi Baudouin pour le Développement
Internationaler König Baudouin Preis für Entwicklung
King Baudouin International Development Prize
Premio Internacional Rey Balduino para el Desarrollo

De Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk,

Na 30 jaar nog altijd een referentie:
16 laureaten getuigen

Omdat ze ervan overtuigd is dat solidariteit op wereldschaal aangemoedigd moet worden, heeft de Koning Boudewijnstichting dertig jaar geleden de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk in het leven geroepen.

De Koning Boudewijnprijs, die sinds 1980 om de twee jaar uitgereikt wordt en waaraan een bedrag van 150.000 euro verbonden is, heeft al gauw internationale bekendheid verworven. Tal van laureaten hebben in de loop van deze drie decennia het belang van de Prijs voor zichzelf en voor alle begunstigen van hun actie benadrukt.

De Koning Boudewijnprijs wil in de eerste plaats de inzet bekronen van mensen of organisaties die een wezenlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het Zuiden of aan de solidariteit tussen de geïndustrialiseerde landen en de ontwikkelingslanden.

De Raad van Bestuur van de Stichting baseert zich bij haar keuze van de laureaat op een rapport, dat door een onafhankelijk selectiecomité wordt opgesteld. Dit comité hanteert geen vaste criteria of vooraf vastgelegde evaluatietabellen. Enerzijds is het ervan overtuigd dat een zuiver rekenkundig selectiesysteem niet per se het meest interessante

initiatief zou belonen. Anderzijds zijn de opvattingen over 'ontwikkeling' sinds het ontstaan van de Prijs geëvolueerd, en de Koning Boudewijnstichting staat er op deze ontwikkeling te volgen.

In de loop der jaren werd de Prijs toegekend aan erg uiteenlopende kandidaten. De lijst van laureaten omvat een brede waaier van domeinen, van alfabetisering over technologieoverdracht, nieuwe kredietvormen en respect voor de mensenrechten tot aidspreventie. Het zijn echter vooral de aard van de acties en het soort acties van de opeenvolgende laureaten die getuigen van de aan de gang zijnde evolutie.

Van wetenschap tot economie

Op een goede dertig jaar tijd zijn de opvattingen op het vlak van ontwikkeling inderdaad ingrijpend veranderd. De eerste laureaten waren beurtelings, en soms zelfs tegelijkertijd, zoals bij de allereerste uitreiking van de Prijs, organisaties die veldwerk stimuleren en wetenschappelijke onderzoekers of instellingen. Deze twee profielen illustreren duidelijk de tweeledige manier waarop in die tijd over ontwikkeling gedacht werd.

De ene groep dacht dat de wetenschap de middelen zou aanleveren om de honger te bestrijden, de voedselproductie van het Zuiden te verbeteren en bepaalde ziekten uit te roeien. Hoewel de Koning Boudewijnprijs nooit uitgereikt werd aan

hoogtechnologische projecten die niet altijd rekening hielden met de plaatselijke realiteit, weerspiegelt zijn palmares duidelijk de hoop die in de jaren 80 gevestigd werd op de ontwikkeling van nieuwe technische mogelijkheden. Anderen legden eerder de nadruk op de verbondenheid tussen mensen en het werk in de basisgemeenschappen. Een van de meest opvallende verwezenlijkingen op dit vlak, die met de Prijs beloond werd, is het alfabetiserings- en bewustmakingsproces van de armsten onder leiding van de Braziliaanse pedagoog Paulo Freire.

Met de jaren is de internationale samenwerking – en de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk – evenwel boven deze tegenstelling uitgestegen. Een van de eerste nieuwe criteria waarmee het selectiecomité rekening houdt is het vernieuwende karakter van het initiatief: het bekroonde project moet een modelfunctie vervullen, nieuwe wegen openen en, afgezien van de specificiteiten die eigen zijn aan de plaatselijke context, elders in de wereld herhaald kunnen worden. Elders in het Zuiden, maar ook in de zogenaamde ‘ontwikkelde landen’, die inderdaad soms inspiratie halen uit ervaringen die in het Zuiden werden opgedaan. Zo staken in verscheidene landen over de hele wereld, waaronder België, initiatieven de kop op die mensen zonder geld, die trachten uit de armoede te geraken, de mogelijkheid moeten bieden om krediet te krijgen, naar het voorbeeld van de Grameen Bank in Bangladesh, die in 1992 bekroond werd.

Resolute en stoutmoedige acties

De keuze van de Zuid-Afrikaanse organisatie Kagiso Trust in 1990 toont trouwens aan dat de Koning Boudewijnprijs, tegenover de vaak wanhopige situatie

waarin veel bevolkingsgroepen in het Zuiden zich bevinden, de gegrondheid van resolute en stoutmoedige acties erkent, voor zover ze de mensenrechten in acht nemen.

De toekenning van de Prijs aan de Beweging van Boeren zonder Grond in Brazilië (MST) in 1996 sloot daarbij aan. Door de onvermoeibare acties van de MST voor een landhervorming werd ook de kwestie van de buitensporige concentratie van het grondbezit aan de orde gesteld, en meer in het algemeen die van de grens tussen sociale ontwikkeling en politieke actie. Is er nog sprake van ontwikkeling als er pressie uitgeoefend wordt op de politieke structuren van een land, zelfs al gebeurt dit ter aanvulling van klassiekere sociale initiatieven? In de wereld van ontwikkelingsspecialisten en van de ngo's antwoordt men veelal bevestigend op deze vraag. Ontwikkeling houdt in dat er noodzakelijkerwijs gewerkt moet worden aan de hervorming van de sociale en economische structuren, indien men wenst dat de echte problemen aangepakt worden. De Prijs heeft deze evolutie gevolgd, op gevaar af van onbegrip van de overheid van het land in kwestie op te wekken zodra de laureaat in zijn nationale omgeving wil protesteren.

Door in 1998 de Commissie Mensenrechten van Pakistan, geleid door mevrouw Asma Jahangir, te bekronen, bevestigt de Stichting haar resolute keuze voor een integrale visie op ontwikkeling. Enerzijds onderstreepte deze keuze dat ze erg gehecht is aan de naleving van de mensenrechten op het moment dat de internationale gemeenschap net de 50ste verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens gevierd had. Bovendien toont ze de nauwe band aan die bestaat tussen deze rechten en het verlangen van mensen om zelf hun ontwikkeling in handen te nemen.

Noorden-Zuiden: dezelfde strijd

De volgende keuzes bevestigden deze uitbreiding van het begrip ontwikkeling. Er werden immers acties bekroond in domeinen die zowel op het Noorden als op het Zuiden betrekking hebben. Al dan niet bewust heeft de Prijs zo het dualisme doorbroken dat lange tijd de discussie rond ontwikkeling kenmerkte: dat ontwikkeling slechts een probleem was voor sommige landen, met name die van de Derde Wereld, terwijl ze op andere landen geen betrekking zou hebben omdat ze al ontwikkeld waren. De Prijs heeft ook gebroken met een traditionele en paternalistische opvatting over samenwerking, waarbij de enige missie van het Noorden was om het Zuiden te helpen bij het verbouwen, het graven van putten, het installeren van gezondheidscentra...

De laureaat van 2000, de Costa Ricaanse vereniging Fundecor, werd bekroond voor haar vernieuwende aanpak van milieubescherming, die geïnspireerd werd door duurzame ontwikkeling, een zorg die in de jaren 1990 opdook. Dit was een baanbrekende keuze voor een overtuiging die zich sindsdien wijd verspreid heeft, en die zegt dat economische ontwikkeling niet mogelijk is als het levensmilieu van de mensen niet beschermd wordt.

In 2002-2003 gaf het comité duidelijk aan dat ontwikkeling alleen mogelijk is als de structuren van de internationale handelsbetrekkingen aangepakt worden, door de Prijs toe te kennen aan Fairtrade Labelling Organizations International (FLO), een fair trade organisatie. Deze keuze toont nogmaals dat ontwikkeling geen kwestie is van gerichte acties, maar wel van structurele voorwaarden, van de verandering van de Noord-Zuid mechanismen, en

zelfs van de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de burgers van het Noorden in de organisatie van de wereldgemeenschap.

Vervolgens werd in 2004-2005 het begrip participerende democratie gehuldigd in de persoon van Ousmane Sy, initiatiefnemer van acties die de decentralisatie, de organisatie van transparante verkiezingen en een beter openbaar beleid bevorderen in Mali. "Decentralisatie maakt het zeker mogelijk om het democratische proces te consolideren", verklaarde de laureaat toen. Het selectiecomité benadrukte dat "hij erin geslaagd is om een kader te creëren dat een beter openbaar beleid en een grotere stabiliteit bevordert, twee essentiële voorwaarden voor ontwikkeling."

Twee jaar later, in 2006-2007, werd Front Line bekroond: een internationale ngo, die zich erop toelegt om het isolement van de verdedigers van mensenrechten in de wereld te doorbreken. De aandacht werd zo opnieuw gevestigd op de verdediging van de mensenrechten, die in het verleden al bekroond was, als wezenlijk deel van de ontwikkeling.

In 2008-2009, ten slotte, werd de prijs toegekend aan KBR68H, een Indonesisch radiopersagentschap dat de democratie versterkt door informatie over sociale uitdagingen uit te zenden. Op die manier kan de bevolking deelnemen aan de beslissingen die hun toekomst – en dus hun ontwikkeling – aanbelangen.

Vernieuwend karakter en vermenigvuldigingseffect

Aan het begin van de jaren 80 zou een bekrompen visie ertoe geleid kunnen hebben dat men zich ging afvragen of het milieu, de participatie van de burgers, mensenrechten en informatie rechtstreeks in verband staan met ontwikkeling. Doorheen de jaren geeft de Koning Boudewijnprijs hierop een bevestigend antwoord door de evolutie in zijn keuze van de laureaten te bevestigen, in overeenstemming met de debatten en de vooruitgang aangaande het begrip 'ontwikkeling'. Zozeer zelfs dat de toekenning van de Prijs aan een initiatief dat er genoeg mee neemt om de armsten te helpen zonder de redenen aan te pakken waarom ze zo arm zijn en zonder ze te betrekken bij de beslissingen, in de toekomst gewettigd beschouwd zou kunnen worden als een stap in de verkeerde richting, hoe edelmoedig het ook is.

Deze evolutie wordt trouwens uitgedrukt in de criteria die ten grondslag liggen aan de keuze van de laureaat. Van deze criteria is het vernieuwende karakter, zowel op het vlak van het aangeboorde domein als de gebruikte methode, van essentieel belang. Onderscheidt de kandidaat zich op dit vlak? Normaal gesproken leidt dat ertoe dat de prijs toegekend wordt aan jonge, veelbelovende organisaties met een langetermijnvisie, die echter al concrete verwezenlijkingen op hun actief hebben. Een ouder, maar even essentieel criterium is het bestaan van een vermenigvuldigingseffect. Dit betekent dat de laureaat niet alleen zelf moet handelen, maar ook anderen tot actie moet aanzetten, en zo van een project evolueert naar de uitvoering van een proces.

Zoende heeft de Koning Boudewijnstichting tien jaar geleden, ter gelegenheid van de twintigste verjaardag van de Prijs, de gevolgen onderzocht die de toekenning van de Prijs heeft gehad op de latere activiteiten van de laureaten. Deze gevolgen kunnen in een woord samengevat worden: vermenigvuldigingseffect.

Naast de geldprijs die rechtstreeks aan de laureaten wordt toegekend, heeft de toekenning van de Prijs voor hen meestal ook hun toegang tot andere hulp van buitenaf, al dan niet vanwege de overheid, vergemakkelijkt. Zo hebben ze hun actiemiddelen kunnen vergroten. Dit bevestigt de internationale geloofwaardigheid die de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk ondertussen vergaard heeft. Een tweede gevolg is dat tal van laureaten sindsdien hun concrete activiteiten voor ontwikkeling hebben kunnen uitbreiden. Ten derde hebben vele van hen, dankzij de Prijs, naamsbekendheid en erkenning van hun kennis van zaken in hun domeinen verworven. Ze worden uitgenodigd om te getuigen over hun ervaringen, ze worden als experts geraadpleegd, en hun modellen worden soms gekopieerd. Deze kwalitatieve gevolgen tonen aan dat de Prijs voor de laureaten veel meer is dan een som geld die hun bestaansmiddelen vergroot.

Op deze wijze heeft de Internationale Koning Boudewijnprijs voor Ontwikkelingswerk blijk gegeven van een groot vermogen om te evolueren in overeenstemming met de opvattingen over ontwikkeling, zowel op het vlak van zijn expliciete criteria als van de impliciete opvattingen hierover. De Prijs tracht er tegelijkertijd voor te zorgen dat de kenmerken, die verwacht worden van zijn laureaten, ook toegepast worden op zijn eigen keuzes.

Selectiecommissie

van de Internationale
Koning Boudewijnprijs 2008-2009

| Voorzitter

Professor Economie aan de Université Libre de Bruxelles (ULB), voormalig lid van de Groep van politieke Raadgevers van de Europese Commissie

André **Sapir**

| Belgische leden

Programmacoördinator bij het European Centre for Development Policy Management (ECDPM)

Jean **Bossuyt**

Co-directeur van Prospect C&S, studiebureau gespecialiseerd in milieu en ontwikkeling

Eric **Evrard**

Directeur bij het Directoraat generaal Communicatie van de Europese Commissie

Lieve **Fransen**

Algemeen directeur van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

Guido **Gryseels**

Voorzitster van de Raad van Bestuur van ETAP NV, voorzitster van de Stichting Gillès, voorzitster van Rode Kruis Vlaanderen

Christ'l **Joris**

Professor bij het Prins Leopold Instituut voor Tropische Geneeskunde

Marie **Laga**

Journaliste bij de RTBF

Hadja **Lahbib**

Ere Vice-rector van de Université catholique de Louvain (UCL)

Michel **Molitor**

Voorzitster van de Commissie Vrouwen en Ontwikkeling van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking, opdrachthoudster bij 'Le Monde selon les Femmes'

Hélène **Ryckmans**

Ministerraad, adjunct-permanent vertegenwoordiger van België bij de FAO en de Gespecialiseerde Instellingen van de Verenigde Naties in Rome

Martine **Van Dooren**

Directeur van het Departement 'Social Dialogue, Labour Law and Labour Administration' van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), voormalige voorzitster van de Nationale Arbeidsraad

Jo **Walgrave**

| Internationale leden

Co-directeur van het 'Global Economic Governance, Europe and the U.N. Project' van het Institute of Development Studies aan de Universiteit van Sussex Falmer, voormalig adjunct secretaris generaal van de VN-Conferentie over Handel en Ontwikkeling (UNCTAD)

Carlos **Fortin**

Adjunct directeur generaal van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), voormalig minister in Senegal

Ndioro **Ndiaye**

Researchcoördinator bij het United Nations Research Institute for Social Development (UNRISD)

Shahra **Razavi**

Koning Boudewijnstichting

Koning Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving
www.kbs-frb.be

De Koning Boudewijnstichting is een onafhankelijke en pluralistische stichting in dienst van de samenleving. We willen op een duurzame manier bijdragen tot meer rechtvaardigheid, democratie en respect voor diversiteit. De Stichting steunt jaarlijks zo'n 2.000 organisaties en individuen die zich engageren voor een betere samenleving. Onze actiedomeinen de komende jaren zijn: armoede & sociale rechtvaardigheid, gezondheid, democratie in België, democratie in de Balkan, erfgoed, filantropie, migratie, ontwikkeling, leiderschap, lokaal engagement, partnerschap of uitzonderlijke ondersteuning. De Stichting werd opgericht in 1976 toen Koning Boudewijn 25 jaar koning was.

In 2009 werkt de Stichting met een budget van 35 miljoen euro. Naast ons eigen kapitaal en de belangrijke dotatie van de Nationale Loterij, zijn er de Fondsen van individuen, verenigingen en bedrijven. De Koning Boudewijnstichting ontvangt ook giften en legaten.

De Raad van Bestuur van de Koning Boudewijnstichting tekent de krachtlijnen uit en zorgt voor een transparant beleid. Voor de realisatie doet ze een beroep op een 50-tal medewerkers. De Stichting werkt vanuit Brussel en is actief op Belgisch, Europees en internationaal niveau. In België heeft de Stichting zowel lokale, regionale als federale projecten lopen.

Om onze doelstelling te realiseren, combineren we verschillende werkmethodes. We steunen projecten van derden of lanceren eigen acties, bieden een

forum voor debat en reflectie, en stimuleren filantropie. De resultaten van onze projecten en acties worden verspreid via diverse mediakanalen. De Koning Boudewijnstichting werkt samen met overheden, verenigingen, ngo's, onderzoekscentra, bedrijven en andere stichtingen. We hebben een strategisch samenwerkingsverband met het European Policy Centre, een denktank in Brussel.

Meer info over onze projecten, evenementen en publicaties vindt u op www.kbs-frb.be. Een e-news houdt u op de hoogte. Met vragen kunt u terecht op info@kbs-frb.be of 070-233 728

Koning Boudewijnstichting

Brederodestraat 21 | B-1000 Brussel
+32-2-511 18 40 | fax +32-2-511 52 21

Giften op onze rekening 000-0000004-04 (IBAN: BE10 0000 0000 0404 – BIC: BPOTBEB1) zijn fiscaal aftrekbaar vanaf 30 euro.

Raad van Bestuur

van de Koning Boudewijnstichting

Onder het erevoorzitterschap van
H.M. Koningin Fabiola

professor en directeur van het Institute of Public Health, Imperial College, London	Voorzitter Baron Piot
bestuurder van de Régie Média Belge, vicevoorzitster van de Raad van Bestuur van de RTBF	Ondervoorzitter Clarisse Albert
voormalig eerste minister, Europarlementslid, minister van Staat, voorzitter van de Raad van Bestuur van Dexia	Tweede ondervoorzitter Jean-Luc Dehaene
	Afgevaardigd bestuurder Baron Tayart de Borms
	Bestuurders
Minister van Staat	Magda Aelvoet
bestuurder van de Régie Média Belge, vicevoorzitster van de Raad van Bestuur van de RTBF	Clarisse Albert
CEO van de KBC Groep	André Bergen
hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof voor het voormalig Joegoslavië	Serge Brammertz
vicegouverneur van de Nationale Bank van België	Luc Coene
erector van de UCL	Baron Crochet
voormalig eerste minister, Europarlementslid, minister van Staat, voorzitter van de Raad van Bestuur van Dexia	Jean-Luc Dehaene
algemeen secretaris van het ACW	Ann Demeulemeester

| Bestuurders

gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant	Lodewijk De Witte
advocate, hoogleraar aan de ULB	Carine Doutrelepont
erealgemeendirectrice bij de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, voormalig voorzitter van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding	Baronne Foucart
vicevoorzitter van het Uitvoerend Comité van de Groep Lhoist	Léon A. Lhoist
secretaris-generaal van de PS	Gilles Mahieu
gewoon hoogleraar aan de ULg, voorzitter van het Instituut de Géographie van de ULg	Bernadette Mérenne-Schoumaker
hoofd van het Departement Economische, Sociale en Culturele Zaken bij het Huis van de Koning	Marc Mullie
voorzitter van de Hoge Raad voor de Justitie	Nicole Roland
kabinetschef van de viceminister-president van de Vlaamse regering	Gwendolyn Rutten
hoogleraar aan de ULB	André Sapir
buitengewoon hoogleraar aan de UCL, rechter aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens	Françoise Tulkens
kabinetschef van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	Olivier Vanderijst
voorzitter van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat	Bart Van Opstal
voorzitter van de Boerenbond	Piet Vanthemsche
kabinetschef van de Koning	Jacques van Ypersele de Strihou

Prins Boudewijn van België, geboren in 1930, volgde in 1951 zijn vader, koning Leopold III, op. Na een regeerperiode van 42 jaar stierf koning Boudewijn in 1993. Het was een periode waarin België gekenmerkt werd door diepgaande economische en maatschappelijke veranderingen, de dekolonisering van Congo en de politieke omvorming van een unitaire naar een federale staat. België steunde de NAVO en speelde een voortrekkersrol in de Europese integratie.

Als mens werd koning Boudewijn alom gerespecteerd voor zijn diepe sociale bewogenheid. Hij verzette zich tegen iedere vorm van ongelijkheid, zowel in België als in de ontwikkelingslanden.

**Secretariaat van de Internationale
Koning Boudewijnprijs voor
Ontwikkelingswerk**
c/o Koning Boudewijnstichting
Brederodestraat 21
B-1000 Brussel,
België

Tel: +32-2-549.02.73,
Fax: +32-2-511.52.21,
info@kbprize.org,
www.kbprize.org

Verantwoordelijke uitgever:
Luc Tayart de Borms,
Brederodestraat 21
B-1000 Brussel,
België

**KBR68H (Indonesië) - Laureaat van de
Internationale Koning Boudewijnprijs voor
Ontwikkelingswerk 2008-2009 |**

Vertalers |
Coördinatie voor de
Koning Boudewijnstichting |

Grafische vormgeving |
Druk |

Illustraties |
Wettelijk depot |
ISBN-13 |
EAN |
BESTELNUMMER |

Een uitgave van de
Koning Boudewijnstichting,
Brederodestraat 21, B-1000 Brussel,
www.kbs-frb.be

Home Office

Jean Paul **Warmoes**, Catherine **Adant**
Anneke **Denecker**

 impacto
Van Ruys

Deze uitgave kan gratis worden gedownload van onze website:
www.kbs-frb.be

KBR68H / Jean-Paul Collette
D/2893/2009/25

978-90-5130-659-0
9789051306590

1904

Mei 2009

Met de steun van de Nationale Loterij

N